

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Država, narod in klerikalizem

Proti sili za demokracijo — Vera in verska strpnost — Cilji in nameni katoliške akcije — Hrvatsko vprašanje obstoja — Rešitev je v pametnem sporazumu

Ze v zadnji številki našega lista smo na kratko omenili nekatere točke iz govora senatorja Banjanina. Radi njegove tehtnosti in važnosti objavljamo danes še nekaj najznačilnejših poglavij iz Banjaninovega govora.

Proti ideji totalitarne države

V svojem govoru je senator Banjanin naglašal, da smo Jugoslovani v zadnjih 17. letih dokazali, da ne znamo urediti niti države, kakor jih pozna ves svet. Kaj šele, da bi ustvarjali kak nov tip države. Mi hočemo ustvariti državo, hočemo pa hkratu imeti jugoslovansko nacionalno demokracijo. Eksperimenti s totalitarno državo (kakor n. pr. v Nemčiji ali Italiji — op. ur.) pa se lahko obneso le v najstrožji diktaturi.

Medverske razmere

V nadaljnjem se je senator Banjanin dotaknil tudi verskih razmer pri nas in je naglašal, da nam je kakor nikomur drugemu potreben medverski mir. Vsak klerikalizem nam je nevaren, najnevarnejši pa tisti, ki dobiva smernice in navodila od močnih faktorjev zunaj meja naše države. Ta klerikalizem se pri nas pojavlja kot nekak prvoboritelj demokracije. V tej metodi je popolnoma enak komunizmu.

Nato je govoril o klerikalizmu v Avstriji in povdaril, da avstrijski klerikalizem ni daleč od naših klerikalcev. Državo je treba zavarovati pred prevelikim vplivom klerikalizma.

Katoliška akcija

Govornik je nato omenil konkordat z Vatikanom, češ, da se v konkordatu daje zaščita organizaciji, ki se imenuje — Katoliška akcija. Ako bi Katoliška akcija res stremela samo po poglobitvi duhovnega življenja, verskega občutja in krščanske etike, ne bi bilo nikomur treba in tudi nihče ne bi smel ugovarjati. Kajti to je pravica vere in cerkve.

Na žalost pa pri nas ni tako, je dalje izvajal senator Banjanin.

Pri nas obstojita, kakor je pisal »Katoliški tednik«, dve katoliški akciji: slovenska in hrvaška. Po pisanju tega tednika, ki je glasilo katoliške akcije nadškofa Sariča v Sarajevu, ne bi smeli niti navadni člani te organizacije vstopati v stranke, kjer imajo večino pristaši drugega veroizpovedanja. Zagrebški »Obzore« pa celo trdi, da katoliški duhovniki ne morejo pripadati nobeni politični stranki, nikakor pa ne strankam, v katerih so včlanjeni tudi drugoverci. Po tem bi se reklo, da za katolika ni prostora v nobeni stranki, kjer je le en sam član — kake druge vere

Cilji

V Sloveniji se je Katoliška akcija odločila za JRZ, na Hrvaškem za drja VI. Mačka. Kakšni pa so cilji te akcije, ki je danes razširjena po vseh državah, kjer žive katoliki?

Nemški jezuit Fr. Muckermann piše v svoji knjigi: »Ne gre samo za cerkev, gre za državo, nacijo, umetnost. Katoliška akcija mora zajeti vesoljstvo... Katoliška akcija pomeni zbiranje posvetnega katolicizma. Iti mora skozi svojo junaško dobo, ker je v krvi mučeništva vzklikala prva doba zapadnega krščanstva in novo dobo je mogoče dobiti samo z žrtvijo krvi za Kristusa!«

Tako je pisal ugledni jezuit l. 1928., ko v Nemčiji še ni vladal Hitler. Uvod h knjigi je napisal sam kardinal A. Pacelli, ki je bil tedaj papeški nuncij v Nemčiji in je zdaj državni sekretar v Vatikanu.

Tudi v Avstriji je Katoliška akcija izdala za l. 1935. svoj »Letopis«. V uvodu je napisal dunajski kardinal in papeški nuncij Innitzer med drugim tudi tole: »Gre za nič manj in nič več kakor za to, da se cerkev usposobi in pripravi za to, da zopet in z vso močjo postavi svojo popolno, celotno zahtevo, ki jo ima od Kristusa, svojega božjega ustanovitelja, do vseh ljudi in vseh odnošajev med njimi.«

Nato je govornik navajal še druge pisatelje, ki trdijo, da obstoji

politični katolicizem

in da je dolžnost vsakega katoličana, da sprejme ta častni naslov. Celo najvišja avtoriteta katoliške cerkve, sam papež Pij XI., je izjavil, »da je dolžnost Katoliške akcije, da — najsi tudi sama ne vodi politike v strogem pomenu besede, — vendar svoje člane pripravlja, da vodijo dobro politiko.«

Katoliška akcija pri nas

Pri nas je Katoliška akcija — je izvajal senator Banjanin — že aktivno in krepko vstopila v politiko. V Zagrebu so v Kat. akcijo sprejeli dve organizaciji z izrazito političnimi cilji. To sta »Domagoj« in »Zveza križarskega bratstva«. Zato je dobro in potrebno odpreti oči tudi tedaj, ko bo konkordat podpisan in ratificiran, da se dobro pazi na gibanje te akcije. Sem za to, da se konkordat izvrši..., toda hkratu je treba dobro paziti, da se pod krinko Katoliške akcije ne vtihotapijo politični cilji, ki bi mogli biti nevarni za mir naše države.

Klerikalizem je dobil in ima nenavadno močan in važen vpliv na našo državno politiko že danes vprav radi tega, ker je razdeljen na dve fronti. Ne vem, ali je spor med slovensko in hrvaško Katoliško akcijo dejanski ali samo

fingiran (igran) — ali se to morda samo razdeljene vloge po enotnem načrtu, vsekakor pa vidimo, da je slovenska Katoliška akcija vstopila v vlado in v JRZ, medtem ko akcija na Hrvaškem in v Bosni stoji na levi strani Mačkove politične grupacije skupaj s frankovci in zastopa najskrajnejše politične akcije, ki jih je mogoče postaviti.

Za tem je govoril o Združeni opoziciji (izvenparlamentarni) in je vsestransko ocenil in razčlenil nje delo. Nato je začel govoriti o Hrvatih.

Hrvatsko vprašanje

Govornik je izvajal:

Priznavamo, da obstoji hrvaško vprašanje, hkratu pa verujemo, da je njegova edina mogoča rešitev jugoslovanski unitarizem (edinstvo). Vse drugo je propast za Hrvate, Srbe in Slovence. Edini rešilni sporazum, ki je utrdil jugoslovansko edinstvo, to je misel vodnica 6. januarja in to je temeljno načelo ustave iz leta 1931.

Nam ni potrebno niti integralno niti sintetično jugoslovanstvo.

V agitaciji proti nam se trdi, da je naše edinstvo isto, kar centralizem. Že sto in stokrat je dokazano, da to ni res.

Za tem je govoril govornik izčrpno o razliki med edinstvom in centralizmom, o banovinskih samoupravah in naglašal, da nam po njegovem mnenju vprav jugoslovansko edinstvo da lahko najširše samouprave. Te morajo biti finančno trdne, da se tako izognemo dvojnemu obdavčevanju ljudstva in vendar zagotovimo banovinom uspešen razvoj in procvit.

Imamo velike težave v našem državnem življenju, toda take težave so imeli vsi narodi, ki so se zedinili.

Po ugotovitvi, da bomo te težave lahko premagali v sebi, ako bomo zatrli razdiralne težnje, se je senator Banjanin pečal še z nekaterimi drugimi vprašanji in končno izjavil, da bo glasoval za poročilo večine fin. odbora v senatu.

(Izvajanja senatorja Banjanina, povzeta po »Politiki« z dne 26. marca 1936.)

Konferenca Narodnih bank

Guvernerji Narodnih bank držav Male antante so se sestali v Beogradu h konferenci, na kateri so razpravljali o vseh perečih vprašanjih teh važnih denarnih zavodov.

Tekom razgovorov je bil dosežen popoln sporazum med udeleženci. Vsa vprašanja bodo odslej urejena v smislu svoječasne resolucije, ki je bila sprejeta na zadnjem zasedanju gospodarskega sveta držav Male antante.

...bruna v lastnem očesu pa ne vidiš...

Nikakor ni bil naš namen, da bi surovo odgovorili »Slovenec«, ko je ob smrti učitelja Pečka lopnil po nas. Hoteli smo s kratko notico to opraviti in samo namigniti ljudem, naj ne brodiijo po nevarnih tleh.

Med tem smo prejeli dopis iz Vel. Lašče, ki opozarja »Slovenca« čisto v našem smislu in ga tudi objavljamo v današnji številki.

Gospodje okrog »Slovenca« pa so menda mislili, da jim bomo za klobute in psovke odgovorili z »Bog plačaj!« in so streljali z vedno večjimi kalibri. S tem so nas razrešili obzirnosti, ki nam jo po naravnem občutju narekuje tajna smrti, in nas prisilili k besedi. Zato danes objavljamo pojasnilo min. v pok. in senatorja Ivana Pucelja.

Ob smrti učitelja Franca Pečka

Ena prvih in glavnih, pa tudi težkih dolžnosti politika je, da na osebne napade ne odgovarja. Kolikor podlejši so, toliko večje je dostojanstvo molka in prezira. Čeprav nisem iz rodu šakalov — in pri »Slovenec« to najbolj vedo — moram danes ob priliki smrti učitelja Pečka vendarle za trenutek iz te rezerve z nekoliko konstatacijami. Naj pri tem omenim, da smo jaz in moji prijatelji pokrili s plaščem krščanskega usmiljenja vso dobo učitelja Pečka od trenutka, ko je dobil po triletnem bivanju v celovškem bogoslovju consilium abeundi, pa do zadnjih dni v Prevešti in okoliških gostilnicah. Zdaj šele vidim, da sem imel navzlic vsemu vendarle boljše mišljenje o pokojniku, nego njegovi »prijatelji«.

Franca Peček je bil strasten alkoholik — kar sam »Slovenec« indirektno priznava v nekrologu z besedami: »Zdravnik dr. Drobnič mu je tik pred odhodom ugotovil pri natančni preiskavi srčno napako, degeneracijo srčnega mišičevja, kronično vnetje ledvic, oteklino na nogah in povečanje jeter. Vse to je bilo znano vsem onim, ki ga danes kujejo v zvezde zaradi edine zasluge njegove, da je za njih politične potrebe tako pravočasno umrl.«

Jaz sem pokojnega Pečka rešil »iz hudičevih krempljev« — kakor sta me s solzami v očeh prosila pokojni tast in tašča — ter ga pripeljal na Karlovico in pozneje o prvi priliki v Velike Lašče. Silno se je kazal hvaležnega za to moje dejanje; meni nasproti se je vedno predstavljal za samostojneža in bil je ne samo Sokol nego tudi funkcionar v društvu. In vse to do trenutka, ko je pod vplivom alkohola storil 15. oktobra 1933 znano zahrbtnost ter s tem tako razburil na trgu večstoglavo množico, da sem moral prositi žandarmerijo, da ga je ščitila. Pozneje se nisem mogel več upirati enodušni zahtevi pristašev, da gre, čeprav so tudi nasprotnikom znani očitki mojih somišljenikov, da »rajši pomagam klerikalcem nego svojim ljudem«.

Kaj naj še povem? Ko sem čital licemerske vzdihne v slogu »Fabiola« in »Perpetue« iz časa preganjanja kristjanov, so se mi pojavila sledeča vprašanja: Zakaj se niste brigali za njega, tako da še danes ne veste, kje je služboval. On je bil ves čas v Prevešti, srez levački, moravska banovina. Vi pa ves čas z njegovo ženo vred pišete o Prnjavoru pri Kragujevcu ob bolgarski (!) meji. Ali je potem odgovornost na poštni upravi, če je res, da ga pisma niso našla? Če ste ga res tako želeli, zakaj ga niste takoj 25. junija ali vsaj do začetka šolskega leta vrnili? In če žene ni maral pri sebi in če nikoli ni čutil potrebe da obišče njo, familio in vas »prijatelj«, in celo ob velikih počitnicah ne, zakaj ga ni njegova žena poiskala v času najhujše bolezni, ko je glasom »Slovenca« dobival samo pečen krompir in jajca ter ležal na slami in v sami nesnagi? In zakaj ni prosil dopusta, ko ga je dobil celo čili in zdravi g. Erjave? Hic Rhodus, hic saltat!

Ej, vi pobeljeni grobovi, zakaj niste mene opozorili na to, če je bilo res tako in vse vam znano? Jaz bi mu bil tudi pri sedanjem stanju pomagal v 24 urah. Ne, ne! Vam je bilo za pokojnega Franceta Pečka prekleto malo, samo njegovo smrt bi radi izkoristili, da operete svoje grehe. Toda vsaka stvar mora imeti svoje meje!

In zato prosim, naj škofijski ordinarijat zaslisi protokolarično g. župnika iz St. Jurja pod Kumom (mislim, da je še vedno g. Vodopivec), naj to spopolni s spisi državnega tožilstva in vse skupaj dostavi duhovnikom v redakciji »Slo-

venca«, da se prepričajo, kako nehvaležni so na tem božjem svetu hienski posli.

Če ne bo to zadoščalo, se bom pa še javil.

Beograd, 29. marca 1936. Pucelj Ivan

Kar so gospodje želeli, to imajo. Nam je žal, da moramo vlačiti v javnost v tem trenutku take stvari. Toda če nočejo naši politični nasprotniki razumeti, da je treba tudi v borbi poznati neko mero dostojnosti, nosijo sami odgovornost za vse, k čemur so nas izzvali.

Nikakor nas ni volja, da bi pustili drugim teptati po nas. Odslej ne bo več obzira na nobeno stran in bomo tudi sami krepko udarili, ako ne bo prej miru.

Iz prakse za prakso

Ako mislimo napraviti umetno travnišče, ene ali druge vrste umeten travnik, pazimo predvsem kako globoko se spravi travno seme. Ni na mestu določati globine z merami, ampak enostavno, seme spravimo tako globoko v zemljo, v kolikor je treba skriti semenko izpred očes. Najčeste se dogaja, da umetna travnišča ne uspevajo vsled pregloboke setve. Ne delajmo umetnih travnišč tam, kjer še ni zemlja temeljito predelana. Najmanj eno okopanino in dve strnini moramo predhodno vzeti z zemljišča na lahki in srednje težki zemlji; na težkih zemljah pa tudi več preden pristopimo k setvi travnega semena. Setev izvršiti po možnosti vedno na zimsko praho; jesenska setev je vedno slabša, zlasti ako leži dolgo sneg. Umetnemu travnišču je treba dati tudi zaščitni sadež (oves, rž, proso), ki pa vedno ni potreben. Ako je izbrana dobra semenska mešanica in zemlja pravilno pripravljena (zimsko praha, ki osebuje veliko vlage), zaščitni sadež ni potreben. V slučaju setve zaščitnega sadeža, se isti ne pusti dozoreti, ampak ga je predhodno pokositi. Dozoritev zaščitnega sadeža pogosto travnišče popolnoma uniči. Ne delajmo umetnih travnišč na vlažnih tleh; zemljo predhodno izsušiti. Od največje važnosti pa je sestava travne mešanice; ako mešanice ne znamo sami sestaviti, vprašajmo pristojnega kmetijskega referenta. Pri sestavi moramo paziti na to, da bo imela mešanica dovolj nizkih, srednje visokih in visokih trav ter primerno množino deteljnega semena. Travišče brez nizkih trav razočara in vrže še manjši pridelek kot navaden naravni travnik. Ta napaka se v praksi najčeste dogaja, ki po košnji vzame kmetovalcu vsako veselje

do umetnega travnika! Na bolj skromnih tleh ne pozabiti na nokoto, ki dobroto in množino krme zelo poveča. Pri svežih zemljiščih, ki sicer niso vlažna, pa uporabiti močvirsko nokoto. Ne sejmo nikdar lahkega in težkega semena skupaj, ampak vsako posebej. Ne sejati proti vetru; ob močnem vetru pa setev preložiti. Pri dobro uspelem umetnem travnišču se mora izvršiti prva košnja po 50—60 dneh, pri slabše uspehih pa po 90 dneh. Ni pa seveda to neko stalno utrjeno pravilo; pri trajnejših travah, ki hitreje zaraščajo, prej in obratno. V veliki meri pa je odvisna prva košnja tudi od zemlje in stopnje vlažnosti ter lege. Od 40 umetnih travnišč, ki sem jih imel priliko do sedaj videti, je skoraj vsako imelo svoje posebnosti, kar je pač bilo odvisno od naprej omenjenih vplivov.

Poudarim naj, da je pri vseh travniščih zelo važno vlogo igral čas setve; vsa pozna travnišča se niso obnesla. Potrebno je torej dati seme takoj v zemljo čim ista doseže toploto 3 do 4 °C, v času od 15. marca do 15. aprila. Vse je seveda spet odvisno od zgodnje ali pozne pomladi. Pod nobenim pogojem ne smemo pasti živine na mladem travnišču.

Dober kmetovalec nikdar ne seje samega deteljnega semena, ampak vedno v zmesi s travnim semenom, in sicer 15 do 25% travnega in 75 do 85% deteljnega. Le takšna mešanica da tečno in veliko krme. Ne uporabljajmo nikdar za umetno travnišče senenega drobiža, razen ako pustimo travo nalašč za to dozoreti.

I. N.

Doma in drugod

Teden domače politike

Razprava o proračunu in finančnem zakonu

Pretekli teden je bila v senatu razprava o proračunu za prihodnje proračunsko leto. Razprave so se udeležili najvidnejši in najuglednejši senatorji. Iz velikega govora tov. senatorja Ivana Pucelja smo že v zadnji številki »Kmetškega lista« priobčili nekaj njegovih izjav, kolikor jih je prinesla beograjska »Politika«.

Od ostalih govornikov priobčujemo na drugem mestu izvleček iz močnega in zanimivega govora senatorja g. Jovo Banjanina. Z njegovim govorom je bila načelna debata končana. V načelu je bil proračun soglasno sprejet. Nato je pričela podrobna razprava o proračunu in finančnem zakonu. Pri prosvetnem ministertvu je povzel besedo zopet tov. senator Ivan Pucelj, ki je ostro kritiziral prosvetno politiko ministra g. Stoševića. Omenil je številna preganjanja nacionalnih učiteljev v Sloveniji, zlasti pa preganjanje sokolskih delavcev. Imenoma je iznesel

nekatero najbolj kričeče slučaje, kakor Gregore, Tonja itd.

Senatorju Pucelju je odgovarjal prosvetni minister in povedal zakaj so se premestitve izvršile. Pucelj je odgovoril, da se premestitve izvršijo, ker so učitelji, ki so bili premesteni, bili v Sloveniji, a so bili premesteni v Srbijo.

Proračun je bil tudi v podrobnostih soglasno sprejet, tako kakor je predlagala večina finančnega odbora v senatu.

Po proračunu je prišel na vrsto finančni zakon. Večina finančnega odbora je izvršila več sprememb v finančnem zakonu in predlagala, da se brišejo sledeča zakonska pooblastila:

Premoženje bivših strank

Pravica ministra pravde, da izda v sporazumu z vlado uredbo o likvidaciji premoženja bivših strank, razpuščenih l. 1929. Pri tem je mišljeno premoženje bivše Radikalne stranke, ki ga cenijo na kakih 15 milijonov dinarjev.

Občinske volitve

Pravica notranjega ministra, da lahko odloži volitve v onih občinah, kjer so občinski odbori razrešeni, za šest mesecev. Po občinskem zakonu znaša sedaj ta rok dva meseca. To se tiče predvsem Slovenije.

Prekomasacija občin

Pravica notranjega ministra, da izvede ponovno združevanje in razdruževanje občin. Tudi to določilo velja v prvi vrsti za Dravsko banovino.

Premeščanje sodnikov

Pravica pravosodnega ministra, da sme premeščati sodnike in državne tožilce.

Politični zakoni

Glede pooblastila kralj. vladi za politične zakone je večina finančnega odbora predlagala sledeče besedilo:

Pooblastilo za donošenje uredbe z zakonsko močjo o tisku, o društvih, shodih in dogovorih velja do 1. oktobra 1936. leta.

Občinski uslužbenci

Pravica, da se more občinske uslužbenke odpustiti iz službe. Tudi ta določba je mišljena pred vsem za Slovenijo.

Kmetijske zbornice

Pravica banov, da v sporazumu z banskim svetom organizirajo kmetijske zbornice.

To so bile v glavnem spremembe, ki jih je predlagala večina finančnega odbora v senatu. Predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović je v obširnem govoru pobijal predlagane spremembe in izjavil, da se bo trikrat premislil, predno bo kot predsednik vlade predložil narodni skupščini, da sprejme ta diktat (ukaz) senata in da pred njim pripogne glavo.

Za predložene spremembe je glasovalo 41, proti pa 37 senatorjev.

Na podlagi takega izida glasovanja je moral proračun in finančni zakon nazaj pred narodno skupščino, ki je sklicana za ponedeljek 30. marca. Ako bi narodna skupščina ne sprejela od večine senata sprejetih sprememb, bi državni proračun propadel. Vlada večina seveda ni mogla tvegati takega koraka, zato je potrdila tudi ona sklepe večine senata. S tem je bil proračun končno veljavno sprejet.

Konferenca JNS

V petek, 27. marca se je vršila v Beogradu seja ožjega predsedstva Jugoslovanske nacionalne stranke. Na seji so bile sprejete nekatere spremembe pravil.

Konferenca delovnega odbora združene opozicije

Koncem preteklega tedna se je v Beogradu sestel delovni odbor združene opozicije, ki ga tvorijo: dr. Milan Gavrilović za zemljoradnike, dr. Juraj Šutej za Hrvatsko seljaško stranko, Večeslav Vilder za samostalne demokrate in Božidar Vlajić za Davidovičeve demokrate. Konferenca se je vršila v stanovanju g. Ljube Davidovića.

Radikalni glavni odbor

V Knjaževcu je obiskal g. Aco Stanojevića, predsednika glavnega odbora bivše Radikalne stranke g. Miša Trifunović in z njim razpravljaj več ur.

Kdaj bodo volitve?

Jeseni letošnjega leta poteče poslovna doba občinskimi odborom, ki so bili izvoljeni l. 1933. Nove volitve se bodo vršile meseca oktobra, kakor je izjavil notranji minister dr. Korošec. Volitve bodo tajne. Od izida teh volitev bo odvisno, kdaj se bodo vršile državnozborske volitve. Vršile se bodo takrat, ko bo zavlada ugodno ozračje. Nihče nima korajže trditi, da bi bile pri nas že tako urejene razmere, da bi mogli takoj na volitve, je rekel dr. Korošec.

Mamica, uči z menoj..

Najlepša dolžnost matere je vzgoja otroka. Prav tako pa mora skrbeti, da je tudi njih perilo vedno čisto. Ali je pa potrebno, da se muči ure in ure in s tem zanemari svoje otroke?

Nikakor ne — kajti danes ima Schichtov Radion, ki brez truda opere perilo. In kako preprosto je to: najprej raztopi Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato perilo izperi najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schichtov **RADION** pere vse

Občinske volitve

Pretečeno nedeljo so se vršile radi prekomasacij občin in radi razrešitve nekaterih občinskih uprav naknadne volitve v sedmih občinah in so volilci glasovali takole:

Vitanje pri Konjicah: Takozvana opozicijska lista 382 glasov, JRZ 115 glasov.

St. Vid nad Ljubljano: Lista JRZ 615 glasov. Opozicijska lista ni vložila.

Studenci pri Mariboru: Opozicijska lista 890 glasov, lista JRZ 149 glasov.

St. Jernej na Dol.: Opozicijska lista 195 glasov, lista JRZ 395 glasov.

Ihan: Lista JRZ 182 glasov. Opozicijska lista ni vložila.

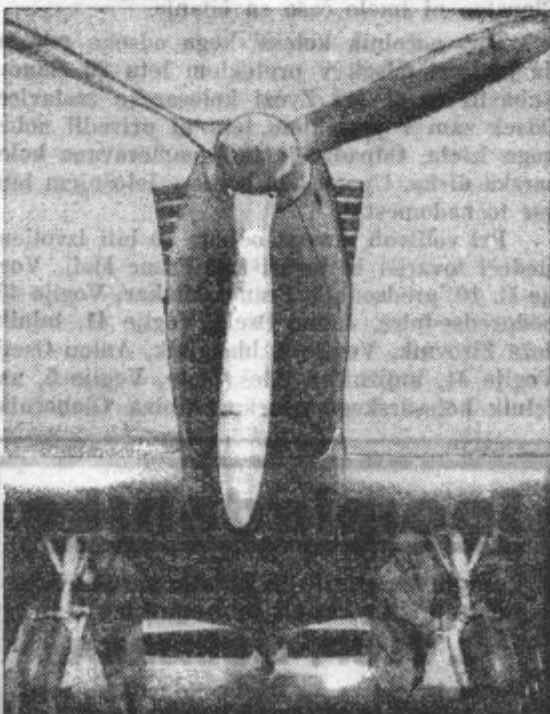
Radvanje pri Mariboru: Opozicijska lista 193 glasov, lista JRZ 290 glasov.

Dobrna pri Celju: Lista JRZ 258 glasov. Opozicijska lista ni vložila.

KMETJE!

Ali ste čitali 3. številko »Kmetovalca«, ki obravnava v daljših in krajših poučnih člankih pridelovanje krme? List obsega 28 strani ter stane posamezna številka samo din 2—; naročnina za celo leto din 25—.

Uredništvo »Kmetovalca«
Ljubljana, Novi trg 3.

S takim zračnim velikanom bodo Angleži lahko metali bombe na neprijateljska mesta, ako se s kom zaplete v vojno.

Kmetska samopomoč

Z vseh strani nam prihajajo poročila o uspehih kmetske samopomoči, tako iz Kamnika, Ljutomer, iz okolice Maribora in od drugod.

Kmetje so dosegli z akcijo postopno zvišanje cen za živino, vsi drugi pametni sloji pa zlasti z umevanjem naglašajo kmetsko uvidevnost, ko vzlic svojemu neugodnemu položaju ni šel kmet predaleč in ni s pretiranimi zahtevami nikjer zaostрил položaja.

Vse prijatelje prosimo, da nam v nadaljnjih dopisih poročajo tudi o organizaciji in uspehu kmetske samopomoči v njihovem okolišu.

Zunanje - politični pregled

V zunanji politiki je bila še vedno v ospredju

Nemčija

in njeno ravnanje. Razburjenost po odpovedi lo-karnske pogodbe se je močno razblinila in politika je stopila na realna tla. Po dolgih in brezplodnih razgovorih je ostalo več ali manj vse pri starem. Hitler je med tem izvedel državnozborske volitve, ki so mu dale 44 milijonov 381 tisoč 217 ali 98,8 odstotka glasov. Protihitlerjevskih in neveljavih je bilo samo 1,2 odstotka glasov.

Po vsem tem je jasno, da danes Hitlerjevo mnenje pomeni mnenje nemškega naroda. S tem morajo nemški sosede radi ali neradi računati in se s Hitlerjem pač pogajati, če se hočejo pogoditi z Nemci.

Italija

je po zadnjih poročilih strla abesinski odpor in je pričakovati, da vojna v Afriki ne bo več dolgo trajala, ako ne pride kak nov moment vmas. Italijani so bombardirali vrsto abesinskih mest in so na nekatera nametali toliko bomb, da so jih vprav dobesedno zasuli z njimi in popolnoma razdejali.

Na drugi strani se italijanska diplomacija na vse pretege trudi, da bi dosegla ukinitve sankcij. Društvo narodov naj bi po teh prizadevanjih razveljavilo svoj prejšnji sklep glede sankcij in priznalo Italiji pravico do akcije v Abesiniji za zaščito »kolonialnih interesov«. Ob spretnosti laške diplomacije in spricho zamotanosti splošnega položaja v Evropi ni izključeno, da se Italiji tudi ta poteza posreči.

Pogajanja

med lokarnskimi pogodbenicami so za enkrat prekinjena in se bodo nadaljevala šele čez kakih 5 tednov. — Po vsej priliki hoče diplomacija

pridobiti časa, da se med tem kako izvleče iz zagate. Verjetno je, da bo tudi

Francija

pristala na ponovne razgovore in na neposredna pogajanja z Nemčijo. S tem pa bo Hitler dosegel, po čemer je stremel, namreč: popolno suverenost nemške države in popolno enakopravnost nemškega naroda z ostalimi. Delitev v »zmagovalce« in »premagance« bi s tem končno odpadla in bi bila pokopana.

Turčija

skuša po nemškem uspehu ob Dardanelah obnoviti svoje utrdbe in računa pri tem zlasti na pomoč Rusije.

V Grčiji

so se po Venizelosovi smrti še bolj zedinile bivše republikanske stranke in so se združile v enoten blok, ki mu načeljuje Kafandaris.

Pakt o vzajemni pomoči

sta sklenili in podpisali Rusija in Mongolija. Ta pakt je odgovor na Japonske grožnje, ki jih je zadnje čase vedno ostreje ponavljala proti Mongoliji. Tudi

z Japonsko

se Rusija pogaja. Podrobnosti o teh razgovorih sicer niso znane, vendar gre baje v bistvu za to, da Rusija dovoli popravo meje v Mongoliji v

korist Mandžukua, Japonci pa bi pristali na to, da Rusija dobi v svojo oblast Turkestan.

Torej povsod delitev interesnih sfer — ali bolj po domače povedano — kupčija.

Most, ki je star že 2000 let in so ga zgradili še Rimljani. Most je zgrajen v Južni Franciji čez pritok reke Rone.

Kmetska mladina

Ptuj

Naša mladina za svojo bodočnost!

Dekliški prosvetno-organizatorični tečaj, o katerega otvoritvi smo že na tem mestu poročali, je potekel v splošno zadovoljstvo. Učni načrt je nudil udeleženkam zanimiva predavanja iz predmetov, ki jih rabijo v vsakdanjem življenju. Predavali so: Ivan Nemec, Ana Vadnjakova, Mirko Majcen, Slava Bezljaj-Stefančičeva, dr. Vlad. Vrečko, Angelca Ocvirkova, Lojze Peric, Franjo Veselko, Ivan Rudolf, Ivan Vincekovič in Joško Tomažič. Poleg tega so si dekleta ob skupnem vodstvu in razlagi ogledala vrtnarijo Vincekovič, muzej, kletarske in gospodarske naprave tvrde J. Ornič in poselile kino-predstavo. Zaključka so se udeležili poleg predavateljev tudi odborniki Pododbora ter je ob tej priliki bilo storjenih mnogo lepih načrtov k delu naših društev. S tem je bil končan naš četrti tovrstni tečaj, iz katerih je izšlo čez 110 fantov in deklet in s tem stopilo v vrste kmetških pokretašev in društvenih delavcev v našem obširnem okraju ter tako tudi pri nas kmetska ideja, dasi počasi, pa tem sigurneje napreduje.

Voglje

Prvi redni občni zbor Društva kmetških fantov in deklet v Vogljah je bil 15. marca 1936 ob 9. dopoldne.

Predsednik ugotovi sklepčnost in imenuje za zapisničarja tajnika Janka Oselja, za overovatelja pa tov. Josipa Roglja in Mlakarja Franca.

Zapisnik ustanovnega občnega zbora se soglasno odobri. Tov. predsednik poroča, da se je društvo v preteklem letu, kljub raznim začetnim oviram še dosti zadovoljivo razvijalo v moralnem in v gmočnem oziru. Nameravano tekmo koscev smo morali opustiti radi prevelike suše. Sodelovali smo pa pri tekmi žanjije v Vodich, ki jo je priredilo gorenjsko okrožje. S tekmo smo povsem uspeli. Velika ovira pri razmahu društva je pomanjkanje dramskega odseka, v katerem bi se članstvo vzgajalo v moralnem oziru in v kmetsko-stanovski zavesti, širše občinstvo bi pa pri tem spoznalo naše cilje in naše prizadevanje za povzdigo kmetske prosvete na vasi.

Tov. tajnik poroča, da je imelo društvo v preteklem letu 28 članov. Priredilo je izlet na Krvavec in o priliki 10 letnice tovariškega društva v Medvode. V nedeljo 23. februarja 1936 je priredilo društvo predpustno veselico.

Tov. blagajnik poroča, da je imelo društvo v preteklem letu Din 634 dohodkov in Din 367 izdatkov; prebitka je torej Din 267.

Tov. knjižničar poroča, da ima društvo 180 knjig, ki si jih je nabralo z nabiralno akcijo po vasi. Knjige niso ravno najboljše, zato priporoča, da si v tekočem letu nabavi potom Zveze kar največ zanimivih knjig, da bo knjižnica privlačnejša. Knjižnica je začela poslovati z novim letom. Člani so si izposodili do sedaj 34 knjig, za katere so plačali odškodnino v znesku Din 36. Da so se člani razmeroma malo posluževali knjig, je v prvi vrsti vzrok izredno mila zima. Članstvo ni imelo časa za čitanje.

Tov. načelnik kolesarskega odseka poroča, da je imel odsek v preteklem letu 20 članov. Nabavili so si pri Zvezi kolesarske zastavice. Odsek sam v preteklem letu ni priredil nobene izlete. Odpadla je tudi nameravana kolesarska dirka. Upamo, da bomo v letošnjem letu vse to nadomestili.

Pri volitvah novega odbora so bili izvoljeni sledeči tovariši in tovarišice: Franc Molj, Voglje št. 10, predsednik, Franca Mlakar, Voglje 43, podpredsednica, Janko Oselj, Voglje 41, tajnik, Joža Zirovnik, Voglje 4, blagajnik, Anton Oselj, Voglje 41, knjižničar, Aleš Zlate, Voglje 5, načelnik kolesarskega odseka, Albina Globočnik,

Voglje 58, odbornica. V nadzorni odbor pa tov. Joža Rogelj in Alojzij Gorjanc, oba iz Vogelj.

Za delegata za občni zbor Zveze sta bila izvoljena tov. Molj Franc, Voglje 10 in Matija Cebulj, Voklo 23.

Na predlog tov. Matija Cebulja se sklene, da se pobira članarina v tekočem letu po Din 6.

S pozivom na članstvo, da strne vrste in gre še vztrajneje na delo za izboljšanje razmer na deželi, želi predsednik vsem čim več uspeha in s to željo zaključiti občni zbor.

Sv. Jurij ob Taboru

Dne 29. marca se je vršil občni zbor našega društva pri tov. Apatu. Navzoče članstvo je pokazalo velik smisel za našo zvišeno idejo s svojo udeležbo in živahnostjo. Delovanje društva v minulem letu je bilo zelo razgibano. Priredila se je tekma žanjic, ki nam je precej pripomogla v gmočnem stanju. Za jesen je bil predviden trimesečni gospodinjiski tečaj za tovarišice, ki se pa radi pogojev od strani vodstva tečaja, ni mogel vršiti. Največ življenjske sile pa je pokazal Ženski odsek, ki je vse leto pridno delal. Zimski sestanki članstva pa so pokazali potrebo po letnih sestankih, zato se je med slučajnostmi obravnaval načrt za poletne redne sestanke. Pohvalnico je sprejel tudi dramski odsek. Odbor je ostal z tov. Ivanom Ocvirkom na čelu večinoma neizpremenjen; blagajniško mesto je prevzel tov. Tonče Apat in načelnik Ženskega odseka tov. Angelca Ocvirk, kot novo izvoljena.

Razšli smo se z novo voljo do dela in z novim veseljem do vsega, kar je in mora biti naše. Novo leto pričenjamo z vero v uspeh, pričeli pa bomo z izleti na naše planine, ki že vabijo prebujene...

Sv. Lovrenc v Slov. goricah

Naše Društvo kmetških fantov in deklet je priredilo na praznik dne 25. marca t. l. svoj prvi enodnevni »Prosvetno kmetijski tečaj«, ki je trajal od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer. V tečaju, ki se je vršil pri gostilničarju gosp. Senčarju, so dobili udeleženci brezplačen obed. Tečaj je od začetka do konca posežalo skupno 26 udeležencev, po večini naši člani in članice, zraven pa še par starejših in zavednih gospodarjev.

Predavanja so bila predvsem: živinoreja, zadružništvo, sadjarstvo, organizacija, kmetska ideja in kmetski pokret. O pravu (dednem in družinskem) je predaval tov. dr. Lojze Peric, sodni pripravnik v Ptuj, o živinoreji dr. Joško Nardin iz Ormoža, o zadružništvu pa podpredsednik Pododbora tov. Cestnik Jurij iz Hajdine. Ostalo je predaval domači predsednik Društva tov. Holc Franc.

Predavanja so bila končana s splošnim zadovoljstvom, izrazila pa se je želja, da se večkrat priredi kaj sličnega.

Sv. Bolfenk pri Središču

Na prvi seji Društva kmetških fantov in deklet se je na občnem zboru izvoljeni odbor konstituiral takole: Joško Tomažič, predsednik in načelnik dramskega odseka; Franc Puklavc, podpredsednik; Micika Zorjan, podpredsednica in načelnica ženskega odseka; Ivan Štampar, tajnik in načelnik smučarskega odseka; Matija Čurin, blagajnik; odborniki: Martin Čurin, načelnik kolesarskega odseka, Mimica Črnčič, blagajnikova namestnica, Vlado Zabavnik, Pepika Rotar, Verona Zorec, Mirko Novak in Marica Kihac; namestniki: Zdravko Zabavnik, Štampar Lojzika, Frančiška Štampar. Neža Dogša in Lojzika Mlinarič; nadzornika: Jože Hlebec in Franc Dolinšek.

Ze imena izvoljenih tovarišev in tovarišic nam kažejo, da je vodstvo društva v zdravih in razsodnih rokah naših marljivih društvenih delavcev, ki nam jamčijo, da se bo društvo tudi v začetni novi poslovni dobi dobro razvijalo.

Letos priredimo v juniju tekmo koscev in srečolov v Lačavesi, za Veliko noč pa eno igro.

Spomladanske

kamgarne, perilo in obleke si nabavite po najnižjih cenah in bogati izbiri pri

J. OLUP, LJUBLJANA

Perilo in obleke se izvršujejo tudi po meri in najnovejši fazoni

Poslovalnice: Stari trg 2, Pod Trančo 1 in Kolodvorska 8

Sveta Marjeta ob Pesnici

Dne 5. aprila bo imelo naše Društvo kmet-
skih fantov in deklet v šoli ob pol 11. dopoldne
svoj redni letni občni zbor.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklam-
ne, časopise, knjige, večbar-
vni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA GREGORČIČEVA 23
Tel. 25.52 Telegram: Tiskarna Merkur

Mlatič

Na kurje oko mu je stopil

V senatu je prišlo pretečeni teden med pro-
računsko razpravo do prav zanimivih, pa tudi
modrih medsebojnih pogovorov in razgovorov.
Star običaj pa je, da se senatorji in tudi druga
navzoča publika med pogovori in razgovori malo
sprehodi, pri čemur se včasih primeri vsled
ozkih hodnikov v senatu kaka mala nevšečnost.
Eno tako majhno nevšečnost je doživel pre-
tečeni teden na hodniku v senatu kot poslušalec
naš prijatelj »Slovenec« najbrž po nerodnosti,
ker ni na običaje in ozke hodnike v senatu še
navajen. Kakor je našim čitateljem že znano,
ima »Slovenec« na levi nogi prav na malem
prstu ven izbuljeno in pekoče kurje oko, na
katero mu je brez vsakega slabega namena med
pogovori in razgovori po naključju in nehote
stopil senator g. Pucelj. Kdor je že imel tako
zbuljeno peklensko kurje oko na nogi, ta naj-
bolj ve, kaj se to pravi. Zato se ne čudite, če
je od bolečin in trpljenja cel prejšnji teden kar
tuhil.

Novi finančni zakon in razreševanje
občinskih odborov

Po novem finančnem zakonu, ki je stopil v
veljavo 1. aprila, ne bo več mogoče na doseda-
nji način razreševati občinskih zastopov. Para-
graf 129. namreč določa:

»Določbo § 129. zakona o občinah od 14.
marca 1933, točka 2, je razumeti tako, da more
ban odrediti razrešitev predsednika občine,
članov občinske uprave, poedinih odbornikov ali
celelega odbora zaradi nemarnega vršenja dolž-
nosti samo v naslednjih primerih:

1. predsednika občine, ako po § 84. zakona
o občinah poverjenih mu poslov ne vrši, če ravno
je bil od nadzorne oblasti trikrat opominjan, ali
pa, ako navzlic trikratnemu opominu ni izvršil
naredbe občne upravne oblasti, ki jo je po zakonu
bil dolžan izvršiti;

2. člane občinske uprave in poedine odbor-
nike, ako ne prihajajo na seje ali ako ne vršijo
poslov, ki jih imajo pravico jim naložiti pred-
sednik občine, občinska uprava ali občinski
odbor.

Ako ban ugotovi za predsednika občine,
člane uprave ali občinskega odbornika nečastna
dejanja, kazniva po kazenskih zakonih, ima
krivca takoj razrešiti in ga izročiti pristojnemu
sodišču.

§ 130. zakona o občinah se ima razumeti
tako, da more ban razrešiti občinski odbor,
občinsko upravo ali predsednika občine, ako so
njihovi sklepi, odnosno izjave naperjene proti
dinastiji, proti državnemu in narodnemu edin-
stvu, obstoječemu družabnemu redu ali sploh v
izrečnem nasprotju z osnovnimi odredbami
ustave.

Na osebe, ki so bile pred uveljavitvijo
tega zakona (torej pred 1. aprilom) razrešene
zaradi dejanj po § 129. točka 2 in po § 130.
zakona o občinah, pa zbog teh dejanj niso bile
obsojene po kazenskem zakonu, se predpis § 132.
zakona o občinah ne more uporabiti.

Dopisi

Iz št. Jerneja

V »Slovenec« št. 50 a se je bralo: »Občni
zbor Dirkalnega društva v št. Jerneju je bil v
nedeljo v gostilni g. Čampe. Vršile so se tudi
volitve in je značilno, da so takrat izpadli iz
odbora kar trije župani: Gospod Globevnik iz
Škocjana, gospod Selak iz Dobrave in bivši
šentjernejski župan gospod Radkovič Anton.

K temu poročilu iz št. Jerneja bi ne delali
prav nobenih pripomb, če bi se v njem ne zrea-
lila strankarska zagrizenost, ki je prešla v na-
šem kraju tudi na gospodarske ustanove. Kdo
ne pozna imen Globevnik, Selak, Radkovič v
št. Jernejski okolici? Ali niso ravno ti visoko
spoštovani možje ustvarili s prijatelji, kakor
Zupančič, Bučar in dr. vse, kar je v tej panogi
v naši dolini ustvarjenega. Mar naj vodijo konje-
rejo brivski in trgovski pomočniki, ki so prišli
v odbor društva po zaslugi slepe strankarske
zagrizene agitacije, katera nima za cilj kake
konjereje, temveč vzrejo mladih vaških neiz-
kušanih političičev. Ne pretiramo prav nič, če
trdimo, da bo konjereja v našem kraju docela
propadla, če bo pripuščena ljudem, ki o kaki
konjereji prav za prav pojma nimajo. Odstranje-
vati iz odbora zaslužne in preizkušene može
konjereje ni težko, saj ni nikomur za kako
čast in slavo. Tukaj gre za dobrobit naše
konjereje. Zato smatramo, naj se zagrizeni par-
tizani raje udejstvujejo v oni panogi, kjer se
počutijo da so doma, konjerejo pa naj puste
tistim, ki jo poznajo in jo razumejo.

Velike Lašče

Sicer smo s strani ljubljanskega »Slovenca«
vajeni vsake nesramnosti, vendar si doslej
nisimo mislili, da mu niti smrt ni sveta. Zdaj je
ta najuglednejši slovenski klerikalni dnevnik ci-
nično pogazil tudi to svetinjo.

Odkar je tu umrl učitelj Peček, bruh »Slo-
venec« dan za dnem ogenj in žveplo na kme-
tjice in posebej na senatorja Ivana Pucelja. Med
drugim mu očita, da je pokojni Peček njegova
politična žrtev.

Gospod Pucelj se bo branil sam, ako se mu
bo to zdelo vredno in potrebno. Mi naj samo
omenimo, da se nam tako početje, kakor ga
sedaj uganja »Slovenec«, stidi.

Za nas s smrtjo preneha vsako nasprotje,
zato ne bomo govorili o pokojniku in njegovi
usodi, ki je bila morda res tragična, a nikakor
ne politično-mučeniška, kakor bi rad dopoved-
dal »Slovenec« svojim čitateljem. Spoštujemo raj-
ne, spoštujemo pa tudi žalost preostalih, v tem
primeru vdove in otrok. Zato smo obzirni. Iz-
javljamo pa že danes, da bomo morali to obzir-
nost premagati in priti z odkrito besedo na dan,
ako »Slovenec« ne bo nehal. Prepričani smo,
da naše besede ne bodo ljube niti »Slovenec«
niti njegovim zvestim, neprijetno luč pa bi vrgle
tudi na pokojnikov spomin. Dvomimo celo, da
bi bilo z njimi ustrezno preostalim. Zato do-
stojno, mirno in pametno svetujemo »Slovenec«
v njegovem lastnem interesu, naj spoštuje naj-
lepšo krščansko besedo: MIR.

Vače pri Litiji

Malokdaj se Vačani kaj oglasimo. Zadnje
čase pa se je pri nas tudi nekoliko razgibalo.
Ob nedeljah imamo v tukajšnji šoli strokovna
kmetijska predavanja pod okriljem tukajšnje
Kmetijsko-nadaljevalne šole. Predaval je tu v za-
četku t. m. g. Grčar Tit, šol. upr. z Barja pri

Ljubljani o sadjarstvu ter o živinoreji. Preteklo
nedeljo pa je tu predaval veterinarski svetnik
g. Varl iz Litije o prvi pomoči pri živini ter
nam je obenem podal tudi mnogo koristnih sve-
tov h kupčiji pri živini. Bo tu še več preda-
vanj priznanih strokovnjakov za obiskovalce
Kmetijsko-nadaljevalne šole ter tudi za ostale
tukajšnje posestnike. Tukajšnji učitelj g. Škafar,
znan po svoji agilnosti, četudi je šele malo časa
med nami tu na Vačah, se je lotil dela v Kmetij-
sko-nadaljevalni šoli, katero obiskuje tu mnogo
fantov — in celo nekaj mladih gospodarjev. V
tej šoli poučuje tudi naš g. župnik Porenta.
—an.

Ig pri Ljubljani

Pri nas smo postali molčeči in na videz t-
gleda, da nam je vse prav. Verjemite pa, da te-
mu ni tako. V splošnem slabem gospodarskem
stanju nimamo niti časa govoriti. Kmetje že
orjemo, sejemo in zopet polagamo svoje upe v
zemljo.

Zadnji običajni sejem na sv. Jožefa se je
pri nas vršil v znamenju kmetijske sloge in go-
spodarske samopomoči. Sejem je organizirala
tukajšnja Kmetijska podružnica. Njen načelnik
tov. Martin Merkun je vodil vse posle in se
žrtvoval za skupno stvar. Prignanih je bilo
okrog 300 glav živine in nekaj prašičev. Postav-
ljenih je bilo tudi precej stojnic. Kmetje so se
dobro držali in disciplina je bila vzorna. Voli
so se prodajali po din 5.—, krave po 4 din žive
teže. Prodalo pa se je zelo malo. Jedva 30 ko-
madov. Mesarji niso nič kupili in so prazni odšli
s sejma.

Želimo da bi ta prepotrebna akcija med
kmeti kar najbolje uspela. Kmetje, bodimo
složni!

Naša občina je dobila pretekli teden novega
občinskega delovodjo, kateremu želimo uspeš-
nega dela in prijetno bivanje.

Šmartno pri Litiji

Tukajšnja občina je prejela od kralj. banske
uprave podporo v znesku din 500.— za brez-
poselne. Denar se mora porabiti, se razume,
za javna dela. Kje bomo začeli z javnimi deli,
bomo poročali enkrat prihodnjič. Čudno se nam
zdi, kje so prispevki, ki jih plačujejo gostilni-
čarji od potočenega vina, ki znašajo v take svrhe
menda din 0-50 od vsakega litra, in se imajo
uporabljati izključno samo za javna dela?

Novice

× V Mariboru so v cerkev Na Kalvariji
vlomili neznani vlomilci. Po prstnih odtisih so-
dijo, da so bili vlomilci dečki, torej mladolet-
niki. Razbili in izpraznili so nabiralnik za vrati
ter ga potem pustili v cerkvi. Dragocenosti,
radi katerih so se bržkone odločili za vlom, se-
veda niso našli, ker jih v cerkvi — ni bilo.

× V Šomarski pri Velki je pogorelo go-
spodarsko poslopje Simonu Zašlerju. Ogenj je
nastal ponoči. Komaj so iz hleva rešili živino.
Več kokoši in ena svinja so postali žrtev plame-
nov, dve svinji pa je bilo radi hudih opeklin
treba zaklati. Tudi gospodar Zašler se je pri
gašenju močno opeknel na glavi. Nastala škoda
znaša najmanj 5000 dinarjev.

× V Selnici je našel 9letni Jožek Hlade v
kovčcu starejšega brata vžigalno kاپico za di-
namitne patrone. V družbi drugih otrok jo je
skušal razbiti s kamnom. Ob nastali eksploziji
sta bila dva otroka nevarno ranjena.

× Nr. Selah je požar uničil dve gospodarski
poslopji kmetu Jožefu Kotniku. Škoda znaša
44.000 dinarjev.

× V Ormožu obhaja letos prostovoljna ga-
silska četa svojo 50letnico.

× V Andrijevici je izbruhnil te dni velik
požar, pri katerem je med drugim pogorelo 700
kvintalov konoplje v vrednosti 700 tisoč dinar-
jev. Škoda je le deloma krita z zavarovalnico.

× V Mariboru je ležala na mrtvaškem odru pečarjeva žena Antonija Kropcejeva. Nenadoma so kropilci opazili, da so izginili zlati uhanj, ki jih je rajna vedno nosila v življenju in so jih ji pustili tudi mrtvi v ušesih. Okrog mrtvaškega odra se je malo prej smukala neka rdečelaska in je takoj padel sum nanjo. Orožniki so takoj aretirali 22letno osumljenko, vendar niso našli uhanov pri njej.

× Ako hočete biti postreženi z dobrim blagom in po najnižji ceni, potem kupujte le v manufakturni trgovini Kmetički magazin, Ljubljana, Krekov trg 10.

× Kam pa to pride, kam to gre, kam to gre? Včasih smo peli, danes bi kleli. V Ljubljani bodo sprejeli nekaj novih mitničarjev, 40 po številu. Za teh 40 skromnih službic je bilo toliko prosilcev, da so zadnji dan sprejemali prošnje kar 4 uradniki in so prosilci stali na hodniku ljubljanskega magistrata v dolgi vrsti kakor nekdanj med vojno ljudje pred trgovinami, ko so čakali na bore grizljaje kruha. — Po dosedanjem vtisu sodijo, da so ti prosilci na samih taksah in kolkah potrošili kakih 300 tisoč dinarjev. Ako pomislimo, kakšna beda vlada med nezaposlenimi, potem se nam ob tem zneaku morajo zježiti lasje. Ali je mar vlaganje prošenj postalo bridka loterija? Ta primer pač tako kriči po ozdravljenju, da je vsaka naša pripomba odveč.

× V Skoplju je bil svojih dolžnosti razrešen dosednji dolgoletni župan tega mesta Josip Mihajlovič. Župan se je nedavno poročil in je bil na ženitovanjskem potovanju, ko je prišla nenadna vest o — razrešitvi. Odprta torej so še svalom groba vrata...

× V Senfi je bogat posestnik Štefan Fleisch dalj svojim delavcem — pasji gulaž. Zadeva je prišla na dan, ker je začel Fleisch 17letni sluga po jedi pred delavci lajati in se vesti čisto po pasje. Ko so ga vprašali, zakaj to počenja, jim je povedal, da so jedli pasji gulaž. Delavci so takoj zapustili delo in prijavili zadevo oblastem, ki bodo sedaj objestnega bogataša poučile, da pasje meso v Jugoslaviji ne spada na noben jedilni list.

Varno naložite svoj denar pri
HRANILNICI KMETIČKIH OBČIN V LJUBLJANI
Miklošičeva cesta št. 19. V palači Vзајемне завојовалнице
Telefon 21-83 — Cel. račun 10.545

Hranilne vloge na kajice, stalno razpoložljive, sprejemamo in obrestuje najugodnejše. Večje stalne vloge z odložitvijo po dogovoru. Zavezo je gupljano varno, ker jamči za to večja kmetički občin z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo, ter je stalno pod nadzorom banke komisarija.
Uradne ure: stranke so od 8. do 12. ure dopoldne.

× V Kranju je razrešena občinska uprava. Ban je razrešil župana C. Pirca in občinske odbornike M. Mayerja, Jos. Tajnika in Fr. Prijatelja.

× Na Polici pri Naklem je pogorelo gospodarsko poslopje posestniku Golobu. Premičnine (orodje itd.) so domači rešili, vendar znaša škoda kakih Din 20.000.—. Vzrok požara še ni znan.

× V Celju je skupina slovenskih slikarjev otvorila v mali dvorani Celjskega doma umetnostno razstavo, ki ostane odprta do 5. aprila. Priporočamo tudi našim čitateljem, ki prihajajo v Celje, da si ogledajo dela naših umetnikov.

× V Strmcu pri Varaždinu je Drava te dni naplavila truplo 26letnega krojaškega pomočnika Emila Pevca, ki je letos 21. januarja z mariborskega mostu skočil v reko.

× V Biogradu začno te dni graditi del novega pristanišča.

× Združnje kmetijskih strokovnjakov v Beogradu šteje okrog 100 članov.

× V Osijeku so delavci na velikem shodu zahtevali, da se sklene mednarodni dogovor glede delovnega časa.

× Kmetška prosveta je imela zadnjo nedeljo dopoldne ob 10. v Kmetijski družbi v Ljubljani svoj občni zbor. Poročilo objavimo v prihodnji številki.

× Poštna hranilnica obrestuje vloge samo do Din 100.000. Generalna direkcija Poštne hranilnice v Beogradu objavlja v »Službenih novinah« od 28. t. m. spremembe in dopolnitve navodil za poslovanje s Pošto hranilnico. Najvažnejša sprememba se nanaša na dosednji čl. 29 (novi čl. 31) navodil, kjer se razveljavi določba, da sprejema Poštna hranilnica hranilne vloge v neomejenih zneskih. Vstavi pa določba, po kateri sprejema Poštna hranilnica le vloge do 100.000 Din. Dosednji čl. 33. pa se spremeni v toliko, da Poštna hranilnica na vloge, ki presegajo 100.000 Din ne odobrava nikakih obresti.

× 26 prstov ima na rokah in nogah enoletna hčerka mizarja Ejufa Kadiča iz Belega Polja. Prsti so razvrščeni tako, da ima na eni roki in nogi po sedem, a na drugih po šest prstov. Prsti so lepo razviti in se dobro ločijo med seboj. Otrok je povsem zdrav.

Nihče več ne premišljuje

kje naj kupi klobuk ali čepico

V najnovejših oblikah v veliki izbiri in najnižjih cenah jih dobite pri tvrdki

MIRKO BOGATAJ

LJUBLJANA, Stari trg 14

× V Beli Crkvi so blagajnik davčnega urada dr. Bäuerl, knjigovodja Dragomanović in dva uradnika v času od 1. 1924. do 1. 1927. ponemirili Din 997 tisoč in s tem seveda oškodovali državo. Zadeva je svoječasnno razburjala ves Banat in se razprave pred sodiščem vlečejo že tako dolgo, da so sodni spisi dosegli tako obilico, da tehtajo sedaj celih 50 kilogramov. Sedaj se je končno pričela glavna obravnava, ki bo trajala več dni.

× Med Brezovico in Logom se je pri vožnji z avtomobilom smrtno ponesrečil 46letni carinski kontrolor v Planini, g. Andrej Bole. Peljal se je z Windischgrätzovim šoferjem Bertholdom proti Planini. Ker je šofer vozil z veliko brzino, je Bole prijel za volan s pripombo, naj vozi bolj počasi. V tem trenutku je Berthold izgubil oblast nad volanom in avto je z vso silo treščil v neko jablano. Bole je bil takoj mrtev, šofer pa se zdravi v ljubljanski bolnici.

× Prošnja vojnim dobrovoljcem. Oni vojni dobrovoljci, ki se spominjajo Gostiše Karla, rodom iz Črnega Vrha nad Idrijo ter kaj več vedo o njem in posebno o njegovem dobrovoljstvu, se naprošajo, da to takoj sporoče Sreski organizaciji vojnih dobrovoljcev v Ljubljani.

Nova angleška iznajdba: harpunska puška. S to je mogoče harpunirati večje ribe. Spreddaj na sliki ribič s harpunsko puško, ribič na levi pa dela še z ročno harpuno.

× Dolžne bukve, naš priljubljeni podlistek, smo morali tokrat radi nujnega ostalega gradiva odložiti za prihodnjico.

× Naročajte »Grudo« in »Kmetijsko matico«. »Gruda« stane celoletno samo Din 25.—, oziroma za člane Društva kmetijskih fantov in deklet — samo Din 20.—, »Kmetijska matica« pa da štiri knjige za Din 30.—, s poštnino vred pa za Din 34.50. Naroča se oboje: Ljubljana, Kolodvorska 7.

× V Beogradu se pogajajo za ustanovitev jugoslovansko-nemškega filmskega podjetja, ki bi izdelovalo zvočne filme v hrvaščini.

× Na Banovinski kmetijski šoli v St. Jurju pri Celju se vrši dne 20. in 21. aprila vrtnarski tečaj za učiteljice ter žene in dekleta meščanskih slojev. Tečaj je teoretičen in praktičen. Dne 18. aprila je pa enodneven zelenjadarski tečaj za kmetijska dekleta. Učiteljice, ki se nameravajo udeležiti dvodnevnega tečaja, naj javijo to upravi zavoda vsaj do 18. aprila, da lahko preskrbimo prenočišča.

To in ono

O PISAVI RODOVINSKIH IMEN

Imel sem sošolca Ahačiča, ki je svoje ime vedno pisal Ahazhizh.

Bil je stotnik znanega domačega imena Kavčič. Njegovi vojaki so ga hoteli tako pisati, pa jim ni dovolil; hotel je biti Kautschitsch.

Pri nekem vojaškem oddelku sta skupaj služila kadet Lučovnik in stotnik Konšek. Lučovnikovo ime je bilo v matični knjigi pisano Lučovnik, a č v sredi in k na koncu besede mu nista ugajala, zato je zahteval od župnega urada potrdilo, da se piše Lutschouhig. Ko je to potrdilo došlo, je stotnik vzkliznil: »No, to je šlo pa hitro. Vem, koliko sitnosti sem imel jaz, preden sem prišel do pravilne pisave svojega imena (Konschegg).«

Ti primeri so vzeti iz življenjskih spominov. Sicer so nam pa vedno zabičevali, da rodovinskih imen ne smemo spreminjati, razen na prošnjo z dovoljenjem deželne vlade. Človek bi mislil, da so te oblike trdne in okorele, odkar ljudje pomnijo.

Zadnji čas sem pa dobil v roke nekaj rodovinskih listin, in te so bile v resnici zelo zanimive ne samo po vsebini, ampak tudi glede pisave rodovinskih imen. Listine rodovine Štuparjeve segajo blizu 300 let nazaj, rodovine Mrvečeve pa 200 let. V teh listinah je ime Štupar pisano na 7, ime Mrvec pa celo na 14 načinov, in sicer:

1. Stubar	1. Moruiz	8. Mervizh
2. Stupar	2. Meruiz	9. Merwizh
3. Stuppar	3. Meruizt	10. Mervic
4. Stuppär	4. Merviz	11. Mervic
5. Stupper	5. Mervitz	12. Meruez
6. Shtupar	6. Merwitz	13. Mervec
7. Štupar	7. Merbitz	14. Mrvec

Če bi sedaj vprašali takega stalnohotca, katere oblike se moramo držati, kajti vse se nahajajo v uradnih listinah, bi moral priti v veliko zadrego.

Zakaj so imena v starih uradnih listinah pisana v tako različnih oblikah? Uradnik je vprašal stranko, kako se piše, in kakor mu je odgovor zvenel v ušesih ali ga je sam smatral za pravilnega, tako je ime zapisal. S tisto tako odločno zahtevano stalnostjo torej ni nič.

Vsako ime nekaj pomeni. Ta pomen naj se zapiše v pravilni obliki v vsakočasnem pravopisu. Če se mora kdaj izkazati rod, se mora to itak zgoditi na podlagi izvlečka iz rodovnika.

Zanimivo v teh listinah je pa tudi to, da so rodovinska imena pri ženskih osebah pogosto pisana v ženski obliki z nemško ali slovensko končnico, n. pr.: Kmetizin, Merwizin, Petritschewitschin, Pizin, Stuparin, Wennekhouschin; — Kmetischka, Manzanka, Narobeschka, Osslouka.

F.S.

Vsaka rana je nevarna

Ljudje manjšim ranam ne posvečajo posebne pozornosti. Če ga oprasne trn ali če kdo dobi kako drugače kako manjšo rano, se navadno niti ne zmeni za to. In vendar se je že čisto primerilo, da je kdo moral umreti, ker ga je ožulil čevlji, zbedel trn, opraskal žebelj ali kaj podobnega. zato velja o ranah vsem tole

navedilo

1. Niti najmanjša ranica ni brez nevarnosti.
2. Tudi najneznatnejša ranitev prsta ali kate, kakoli dela na telesu lahko povzroči smrt.
3. Zlasti so nevarni vbodljaji (s trnom, iglo, žebeljem itd.), s kamnom in sploh s predmeti, ki so umazani, rjasti, nagniti ali kakorkoli nesnažni. Po ranah od takih predmetov si vedno v nevarnosti, da se ti zastrupi kri.
4. Tudi najmanjšo ranico je treba dobro očistiti in izprati ter jo nato zavarovati z razkuženo (desinficirano) obvezo pred zastrupljenjem.
5. Obveza mora biti brez-pogojno čista.
6. Kakor hitro ti rana povzroča znatnejše bolečine in se začne koža rdečiti, pojdi k zdravniku!

Dvanajst mest poplavljenih

Ameriko mučijo velike povodnji, kakor smo že zadnjič kratko omenili.

Ker se naglo tali sneg, po zadnjih poročilih reke še vedno naraščajo. Zaradi velikih povodnji je zaprtih mnogo tovarn in šol, trpi pa seveda tudi promet.

Deroče reke so podrle veliko število nasipov in odnesle tudi več mostov.

V severovzhodnem delu Zedinjenih držav je poplavljenih doslej razen drugih selišč in zemljišč — dvanajst mest.

Blok opozicijskih strank?

Kakor že omenjamo na drugem mestu, se je sestal v Beogradu odbor Združene opozicije. Po tem sestanku je izjavil Miša Trifunović:

— Naši razgovori potekajo povoljno in uspešno. Na najboljši poti smo. Ko doseženi sporazum odobrijo vsi šefi bivših strank, vam bom povedal lahko več podrobnosti. Prepričan sem, da bo vse to v korist državi in prebivalstvu.

Po svetu

■ **Blazno delo zblaznele matere.** Blizu Berlina (Nemčija) je nenadoma zblaznela neka ženska, mati štirih otrok. Ne da bi bil kdo opazil kakšno spremembo na njej, je nesrečnica odšla z otroci k nekemu ribniku, kjer jih je vse podavila in zmetala v vodo. Najstarejše dete je bilo staro komaj šest let. Reševalci so mogli potegniti iz vode samo — štiri mrličke in odpeljati zblaznelo mater v — umobolnico.

■ **Kriza je zajela tudi Nizozemsko (Holandijo),** ki se je je dolgo z uspehom branila. Leta 1929. je premoglo več kot 1 milijon holandskih goldinarjev 1362 oseb. Do leta 1935. se je število takih skrčilo na 649, torej je padlo več kakor na polovico.

■ **Trdeživa starka.** Pri Grésilleu na Francoskem ima svojo hišico 66letna vdova Donetova. Te dni je nekaj pospravljala po podstrešju, kamor je morala hoditi po lestvi. Ko se je vračala s podstrešja, se ji je prekucnila lestva in se zaloputnila vrata podstrešne line. Pri tem je ženska omahnila in bi bila gotovo padla, da ji ni prišla ena noga med vrata in podboje. Tako je starka obvisela kakor v pasti — z glavo navzdol. Bilo je to zjutraj okrog sedmih. Klicala je na pomoč, a je ni nihče slišal. Šele ob šestih zvečer so jo zaslišali delavci, ki so se mimo hiše vračali z dela. Lahko si mislite, kako so debelo gledali, ko jim je starka povedala, da je bila celih enajst ur tako res skoraj dobesedno — za peto obešena. Vzlic prestanim mukam si je

Maria Genenger je preplavala v rekordnem času 3:005 minute 200 metrov daleč.

vdova kmalu opomogla in že spet čvrsto štorčila po hiši.

■ **Denar je sejal.** Iz Valparaísa (Južna Amerika) poročajo o prav nenavadnem dogodku. Nemški inženjer Gregor Phillips je bival s svojo družino v hotelu »Hertzog«. Nenadoma je stopil na balkon in začel govoriti ljudem na ulici in sejati zviška mednje denar. Raztrosil je kakih 5000 pezet, za katere so se ljudje na ulici, večinoma delavci in brezposelni, vneto pulili. Pri tem niso niti opazili, da je Phillips za trenutek izginil v sobo in privlekel svojo ženo na balkon. Kakor bi trenil, jo je zavihtel in treščil na ulico. Preden se je množica zavedela, je bila nesrečna žena že mrtva. Koj za njo je inženjer vrغل na ulico 7letno hčerkico, ki so jo pa ljudje prestregli in ujeli na roke, da je dobila le manjše poškodbe. Slednjič je inženjer Phillips še sam skočil z balkona in se tako poškodoval, da je umrl med prevozom v bolnišnico. Kakor se je izkazalo, se je nesrečnežu nenadoma omračil um. Že prejšnji večer je bil namreč kar na lepem začel na hotelskem vrtu streljati okrog sebe in so ga morali odstraniti s silo. Nihče pa seveda ni slutil, kakšna grozota vre v njegovih bolnih možganih.

■ **Dolg ciganskega kralja.** Jan Kvík se imenuje ciganski kralj na Češkoslovaškem. Možak ima velike zasluge za napredek ciganskega življenja. Posrečilo se mu je pripraviti doslej že večje število ciganov do tega, da so si izbrali stalno bivališče in se lotili poštenega dela. Poleg takih zaslug pa ima ciganski kralj tudi neko prav neprijetno lastnost. Mož je namreč vedno »suh« in denar nima pri njem nobenega teka. Te dni je v nekem mestu stopil na pošto in naročil telefonski razgovor s Prago. Ko se je pomenil, kar je želel, in bi bilo treba plačati predpisano pristojbino, je Kvík izjavil uradniku, da ne more niti počenega groša in zato ne more plačati. Hkratu je uslužno omenil presenečenemu uradniku, da mu rad zastavi svoje »kraljevske listine«. Kakor hitro mu bo mogoče, pride poravnati račun in spet prevzeti listine. Uradnik je bil zadovoljen, a je iz dneva v dan zaman čakal, kdaj se zopet oglasi ciganski kralj. Končno je »kraljac« javil oblasti, ki bo zdaj z rubežniško skušala »ciganskega kralja« prisiliti, da poravnava svoj dolg.

■ **V Franciji so v letošnjem proračunu odobrili posebno postavko, iz katere bodo plačevali nagrade najbolj vpludnim uradnikom.**

■ **Meteor je padel na zemljo zadnjo soboto.** Izpodnebni orjak je treščil v morje pri Montauk Pointu ob skrajni vzhodni obali Long Islanda (Amerika). Meteor je zdrvel na zemljo zjutraj ob treh. Pri tem je bilo več sekund nebo razsvetljeno kakor podnevi. Čuti je bilo močan hršč in tudi zemlja se je nekoliko tresla. Meteor so ljudje opazili kot veliko, rdečo žarečo kroglo z dolgim rumenim repom. Nek pilot, ki je prav

tedaj letel z letalom v New York, je pravil, da je bil v strahu za letalo in življenje. Bil je prepričan, da bo treščil meteor v letalo. Svetloba, pravi ta letalec, je bila tako silna, da take še svoj živ dan ne pomni.

■ **Žive baklje.** Strašen prizor se je nedavno odigral v kitajskem mestu Tulinčenu. Med neko predstavo se je tamkaj vnelo gledališče, ki je bilo zgrajeno iz samih bambusovih palic in je imelo platneno streho. Ogenj je nastal na nepojasnen način. Vsa zgradba je bila mahoma v plamenih in gledalcem, ki jih je bilo gledališče nabito polno, so se jela vnemati in goreti oblčila. V blaznem strahu so ljudje kakor žive baklje drveli iz plamenov in je bilo pri tem dokaj ljudi do mrtvega pomendranih. Še več žrtev pa je nastalo radi tega, ker so ljudje, ki jim je na telesu gorela obleka, na slepo skakali v reko, ki teče tam mimo, pa jih je seveda veliko potonilo. Tako je naraslo število mrtvih na 220 oseb, mnogo večje pa je seveda število bolj ali manj nevarno poškodovanih.

■ **Francoski vojni dolgevi** — Angliji znašajo 755 milijonov 875 tisoč, pa ne morda dinarjev, ampak funtov šterlingov. V dinarjih bi to pomenilo znesek — skoraj 189 milijard!

■ **Rusija ima največ podmornic.** Nemško pomorsko ministrstvo je objavilo te dni podatke o številu podmornic poedinih držav. Iz tega poročila je razvidno, da prednjači Rusija z največjim številom najmodernejših podmornic. Rusija ima sedaj 96 najmodernejših podmornic in veliko število jih še grade. Francija jih ima 92, Amerika 90, Italija 77, Japonska 67, Anglija 59 in Nemci 28.

■ **Leteči avtomobil** V Ameriki so prekusili nove vrste avtomobila, ki teče po cesti in leti po zraku. Poskus se je dobro obnesel. Nekaj takih avtomobilov je že naročila ameriška policija.

■ **Strahevit ciklon** je ondan razsajal nad Argentino. Zlasti je trpelo mesto Ghillar. Porušenih je mnogo hiš. Dvajset ljudi je mrtvih, število ranjenih pa je znatno večje.

■ **Ruska vojna sila na Daljnem Vzhodu.** Na Daljnem Vzhodu ima Rusija sedaj 200 tisoč mož vojske, 900 letal (med njimi mnogo težkih bombarderjev) ter 400 lahkih in težkih tankov. V rezervi ima v Evropi še 3000 letal. Poleg tega ima Rusija v Vladivostoku in tamošnjih drugih pristaniščih 50 najmodernejših podmornic.

■ **Na Sinaji v Romuniji** je plaz zasul 8 turistov. Reševalcem se je posrečilo, da so štiri planince, sicer nevarno poškodovane, a vendar žive oteli izpod plazov, štirje pa so bili že mrtvi, preden je prišla pomoč do njih.

■ **Na Angleškem** so po vojni doslej sezidali 2 milijona 800 tisoč hiš.

■ **Prosvetno delo v Rusiji.** Kakor poroča moskovska »Pravda«, je sedanja ruska vlada dosegla lepe uspehe v boju proti analfabetizmu (nepismenosti). Tekom prve in druge petletke se je naučilo čitati in pisati 40 milijonov delavcev. Vzlic takim uspehom ostane na polju ljudske prosvete v Rusiji še obilo dela. Mnogo je še napol nepismenih, mnogo pa celo popolnih analfabetov. Dokaj ljudi še vedno misli, da zna čitati, ako za silo zlogujejo, in pisati, ako nerodno zapraskajo svoje ime na papir. Ko imenovani list govori o tem, tudi kritizira nedostake in napake v osrednjem ljudskem komisarijatu za prosveto (prosvetnemu ministrstvu) in v posameznih sovjetskih republikah.

■ **20.682 telefonskih razgovorov** je bilo lani med Moskvo in Parizom, v celoti pa je bilo l. 1935 v Rusiji 165 tisoč 498 telefonskih razgovorov z inozemstvom.

Listnica uredništva

Več dopisnikom: Radi preobličja gradiva smo bili, žal, primorani nekatere dopise izpuštiti. V kolikor ne bodo zastareli, jih še objavimo. Vljudno prosimo vee prijatelje, da potrpe

in nam sproti pišejo o vseh aktualnih pojavih svojega okoliša.

F. R. v L. na Dolenjskem: Gibanje in dramženje kmetske žene in kmetskega dekleta nas seveda iz srca veseli. Vašim željam, da bi skušali praktično oživiti predloge za zaščito kmetijskih deklet, kakor smo o tem razpravljali v našem listu, bomo seveda skušali po svojih najboljših močeh ustreči. Opozorjamo Vas na **Grudoc**, ki bo še v tem letniku večkrat razpravljala o tem vprašanju. Ako lista še nimate, si ga naročite in sporočite tudi njegovemu uredništvu svoje želje. Prepričani smo, da boste tam našli na popolno razumevanje in tudi na vsestransko — vsaj moralno pomoč. Kakor hitro se nam posreči naš list malo razširiti, bomo seveda tudi gibanju kmetske žene in dekleta posvečali več pozornosti in v listu določili za to več prostora. Za zdaj pa je treba pač malo potrpeti. Prostor je tesen, obseg majhen, potrebe našega podeželja pa velike. Upoštevajte okolnost, da imamo v mnogih krajih naročnike, ki

so v stiku s svetom samo potom našega lista. Skušajte nam pridobiti v svojem kraju še kaj novih naročnikov. Koristili boste s tem pokretu in ideji. Prisrčno pozdravljeni!

Važnejša radio predavanja od 5. do 12. aprila t. l.

Nedelja, dne 5. aprila 9.40: Postni govor (g. dr. Mihael Opeka), 11.30: Velikonočne pravljice (g. Vinko Bitenc), 16.00: Solate kapusnice (g. Štrukelj). — **Ponedeljek**, 6. aprila 18.00: Zdravniška ura: O prebavnih organih (g. dr. Bogomir Magajna), 18.40: Kulturna kronika: 100-letnica »Krst pri Savici« (g. prof. France Vodnik). — **Torek**, 7. aprila 18.40: Filozofija zadruge gospodarstva (g. univ. prof. dr. France Veber). — **Sobota**, 11. aprila 19.50: Zunanji politični pregled (g. dr. Alojzij Kuhar), 21.30: Vazmenica (narodni običaj iz hrv. Zagorja — prenos iz Zagreba).

Sejmi

5. aprila: Stara cerkev pri Kočevju, Hoterdaršci,
6. aprila: Poljčanah, Dobrovi, Moravčah, Murski Soboti, Višnji gori, Novem mestu,
7. aprila: Crnomlju, Smartnem pri Litiji, Dol. Lendavi, Pluju,
9. aprila: Sv. Mariji v Jarenini v Slov. Goricah, Turnišču, Konjicah, Laškem, Rajhenburgu, Stični,
10. aprila: St. Gothardu,
11. aprila: Senožečah.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43-54
1 nemška marka	Din 17-59
1 švicarski frank	Din 14-27
1 angleški funt	Din 250—
1 avstrijski šiling	Din 9-70
1 francoski frank	Din 2-88
1 češkoslovaška krona	Din 1-81

Vsi si želimo konca nepovoljnega stanja na denarnem trgu in iz tega izvirajoče gospodarske krize! Priznanje, ki ga po vsej državi uživa slovensko denarništvo, temelji zlasti na vzorni urejenosti naših hranilnic, na gospodarnosti in vztrajnosti slovenskih hranilcev, ki so svoje denarne zavode dvignili do takega ugleda in pripomogli domovini do blagostanja!

Pomagajmo si sami!

Vlagajte svoje prihranke, vir blagostanja, v domači največji denarni zavod, to je

Mestna hranilnica ljubljanska
V LJUBLJANI

Prejo

sprejema v tkanje „Krosna“ tkalnice v Ljubljani, Zrinjskega 6. Sej lan, da se s tkanino lastnega izdelka oblečeš!

Kravo in dve telički

montafonske pasme kupim
Ložar Avguštin, Ljubljana, Rečna ulica 6

Vse vrste usnja

kakor ševro, boks in lak v vseh najmodernejših barvah — Velika izbira prvovrstnih podplatov na drobno in debelo — Čevljarke potrebščine vedno v zalogi — Damske torbice, aktovke, nahrbtnike, kovčke in šolske torbice Vam nudi po najnižjih cenah trdka

Franc Erjavec zaloga usnja
LJUBLJANA, STARI TRG 18

SADNO DREVJE

I. in II. vrste po znižani ceni, sorte: pisani kardinal, Jakob Lebel, Schmidtbergerjeva reneta, besniška voščenska, Baumova reneta, beli astrahan, ontario, beličnik, damason, kanada, bojkovo jabolko, boskopski kosmač itd. Dalje najfinejše hruške, strogo odbran material — Zahtevajte cenik!

Drevesnica
Kmetijske družbe
Liubliana, Novi trg 3

Vse denarne zadeve

terjatve v hranilnih knjižicah vseh denarnih zavodov, vrednostne papirje (vojno škodo)

nakup in prodaja

Izvede razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino.

Izposluje in vnovči

vse hranilne knjižice takoj v gotovini in hranilne knjižice na varno vknjižbo na mesečno odplačevanje v gotovini v polnem znesku in jamstvu.

Vlagatelji in dolžniki

obrnite se v gornjih zadevah na spodnji naslov. Zanesljive nasvete glede nakupa, prodaje in naložbe kapitala Vam daje brezplačno in jamči za strogo solidno izvedbo v vseh poslih. **Alojzij Planinšek**, banč. poslov. pisarna, Ljubljana, Beethovnova ulica 14/II., telefon 35-10.

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavlj.: „Kmetijski dom“. Ziro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **JAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8—12 in od 3—5, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000—

Rezerve: Din 1.300.000—